

Gece Uçuşları • Derleyen: İshak Reyna

Genç Kitaplar • Şiir seçkisi • 328 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise Sınıfları

DUYGULAR • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER • ZAMAN ve MEKÂN • SANAT

umut • yalnızlık • sevdâ • acı • özgürlük • direnmek • memleket • geçmiş • gençlik •
özlem • aşk • çağrışımlar

Güneşiği Kitaplığı'nın yayıncılıktaki 20. yılını kutlamak için yayımladığı özgün şiir kitabını, edebiyat seçkileriyle tanınan akademisyen, yazar **İshak Reyna** hazırladı. Seçkide, çağdaş edebiyatımızdan seçilen 53 şairin 159 şiiri bulunuyor. Günümüzden geriye doğru sıralanan 53 şairin her birinden seçilen üçer şiir, çağdaş şiirimizin söz ve biçim estetiğini, 20. yüzyıldan 21. yüzyıla geçirdiği değişimi örnekliyor. Sevgiden umuda, özgürlükten memleket duygusuna pek çok konu, birbirinden farklı üsluptaki şairlerin dilinden bir arada sunuluyor. Her yaşta okuru etkileyecek nitelikteki benzersiz seçki bir arşiv değerinde.

Kitapta yer alan şairler: *Gonca Özmen, Ömer Şişman, Ali Özgür Özkarcı, Onur Caymaz, İbrahim Tenekeci, Didem Madak, Bejan Matur, Birhan Keskin, küçük İskender, Nevzat Çelik, Akif Kurtuluş, Nilgün Marmara, Mehmet Yaşın, Ahmet Erhan, Lâle Müldür, Sefa Kaplan, Haydar Ergülen, Ahmet Güntan, Murathan Mungan, Şavkar Altinel, Tarık Günersel, Yaşar Miraç, Cahit Koytak, Ataol Behramoğlu, Metin Altıok, Ülkü Tamer, Gülten Akin, Ece Ayhan, Cemal Süreya, Edip Cansever, Turgut Uyar, Metin Eloğlu, Ahmed Arif, Can Yücel, Attilâ İlhan, Özdemir Asaf, Salâh Bırsel, İlhan Berk, Cahit Külebi, Behçet Necatigil, Fazıl Hüsni Dağlarca, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Melih Cevdet Anday, Oktay Rifat, Orhan Veli, Cahit Sıtkı Tarancı, Ahmet Muhip Dıranas, Asaf Hâlet Çelebi, Necip Fazıl, Ercümen Behzad Lâv, Nâzım Hikmet, Ahmet Hamdi Tanpınar, Yahya Kemal.*

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Derlemeyi hazırlayan İshak Reyna, "Merhaba" bölümünde, kitapta 53 şair ve her şairden üç şiir olmasını nasıl açıklıyor? Sizce bu seçimin, halk arasındaki "Allah'ın hakkı üçtür" deyişiyle bir ilişkisi olabilir mi?
- 2- "Gece Uçuşları" başlığı, kitabı eline alana neler vadediyor? Bu isim bir şiir kitabına, romantik bir çağrışım yapması için verilmiş olabilir mi?
- 3- Şiir ya da öykü kitaplarına genellikle içindekilerdeki şiir ya da öykülerden birinin ismi verilir; siz hangi ismi uygun gördünüz? Nedenlerinle birlikte açıklayın.
- 4- Kitapta *Ahmet Hamdi Tanpınar, Yahya Kemal, Nazım Hikmet* gibi ustaların yanı sıra *Gonca Özmen, Ömer Şişman, Ali Özgür Özkarcı* gibi genç şairlerin şiirleri de yer alıyor. Bu değişik dönem şairlerinin şiir anlayışlarında ve yazım dillerinde ne gibi farklılıklar gözlemliyorsunuz?
- 5- Kafiye mi yoksa serbest stildeki şiirler mi size daha etkileyici geliyor? Serbest ya da kafiye yazım tarzları "edebiyatta moda"yla ilişkilendirilebilir mi? Örneklerle açıklayın.
- 6- Sizce şarkı sözleri şiir sanatına girer mi?
- 7- Daha önce okuyup etkilendiğiniz ve bu kitapta yer almasından mutluluk duyduğunuz şiirler hangileri?
- 8- Bu derlemeyi baştan sırayla mı, rasgele mi yoksa şair seçimi yaparak okumak mı size daha uygun? Nedenlerinle birlikte açıklayın.
- 9- Seçkide şiirleri bulunan en sevdiğiniz şairler kimler? Daha önce hangi kitaplarını okudunuz; en sevdiğiniz şiirleri neler?
- 10- Sizce neden çoğu insan yaşamının en az bir döneminde şiir yazar? Şiir yazmak hızlı ve kolay bir edebiyat uğraşı mıdır?
- 11- Her şiir yazar şair midir? Şair olmak ya da sayılmak için nasıl bir eğitim almak, ne tür bir donanım gerekir?

12- Sizce sosyal medyanın ve internetin şiir sanatına olumlu- olumsuz etkisi var mı? Nasıl?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Araştırma:** Öğrenciler kitaptaki şiirleri umut, memleket, gençlik, aşk, yalnızlık temalarına göre incelemek üzere 5 gruba ayrılınsın. Her grup çekilişte kendine çıkan temada yazılmış şiirleri dil, içerik, duygu ve çağrışım yönünden derinlemesine incelesin. Gruplar, araştırma sonuçlarını yaratıcı biçimde hazırladıkları bir sunumla diğerleriyle paylaşsın.
- **Yarışma:** Herkes rumuz kullanarak özgürlük temasını işleyen bir şiir yazsın. Şiirler dijital ya da fiziki bir havuzda toplansın. Herkes bu havuzdan şansına çıkan şiiri seslendirsın; diğerleri okunan her şiire 1-5 arası puan versin. En yüksek puanları toplayan 3 şiiri yazarlara sembolik armağanlar verilsin.
- **Resimleme:** Kitaptan 4 şiir seçin. Öğrenciler seçilen şiirlere göre 4 gruba ayrılınsın ve gruplarına düşen şiiri resim, karikatür ya da desenle anlatsın. “Şiiri Boyamak” isimli deneysel ve eğlenceli bir çalışma.
- **Tasarım:** Herkes, kitabın içeriğine uygun, özgün bir ön ve arka kapak tasarımı yapsın. Tasarımlar sınıfça tartışılsın. En dikkati çeken 3 kapak, açıklamalarıyla birlikte Güneşiği Kitaplığı’yla paylaşılsın.
- **Okuma Tiyatrosu:** Kitaptaki şiirlerden seçtiklerinizi önceden belirlediğiniz bir tema çerçevesinde düzenleyerek bir “şiir tiyatrosu” kurgulayın ve şiirleri bir tiyatro oyunu tarzında sahneleyin. Genco Erkal başta olmak üzere, çeşitli şairlerimizin eserlerini sahneye taşıyan tiyatro ustalarının sahnelerimizde gerçekleştirdiklerinden esinlenmek yararlı olabilir. Ortaya çıkan “Sahne Gece Uçuşları” isimli bu tiyatro eserini okul içi ve dışı ortamlarda sergileyin.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup bu şiir seçkisinin tanıtımı için bir sosyal medya duyurusu, bir afiş, bir pano hazırlasın. Kullanılacak tanıtım sloganlarını, görselleri, renk ve desenleri belirlesin. Oluşturdıkları bu çok yaratıcı fiziki ya da dijital dosyayı bir sunum halinde diğerleriyle paylaşsın.
- **Fotoğraf:** Herkes seçkiden istediği bir şiiri anlatan, çağrıştıran ya da yorumlayan bir fotoğraf çeksın. Fotoğraflar ve eşleştikleri şiirleri bir panoda sergileyin. Bakalım, şiir ve fotoğraf sanatı nasıl kaynaştırılacak?
- **Gösteri:** Diğer sınıfların da katılımıyla bir şiir gösterisi düzenleyin. Etkinlikte yer almak isteyenler seslendirecekleri şiirleri kitaptan belirlesin. Şiirler sahnede seslendirilirken gönüllülerden bir grup da o şiirin resmini yapsın ya da o şiiri dansla yorumlasın. Böylece dizelerin kâğıda ve harekete yansımaları sağlansın. Dilerseniz daha sonra şiirler ve uyandırdığı duygular, “Şiirin İzinde” ismiyle okulun ortak alanlarında ve dijital mecralarında da sergilenabilir.